

POKROK ZÁPADA

Vydává se každou úterý... Tiskárna: 1211 1/2 Street, Omaha, Neb.

Vychází každou úterý

Vydává Tiskárna Družstvo

Hlavní redaktor: JAN KOLÍČEK

PROSPĚŠNĚ... Pro Spojené Státy a Kanadu občasně 25 centů ročně...

DO ČECH... Přispěvatel: Dr. J. K. ...

OBILNÝ PRŮMYSL... Dřevná a dřevěná obilnina... Dřevná obilnina...

OBILNÝ PRŮMYSL... Dřevná a dřevěná obilnina... Dřevná obilnina...

OBILNÝ PRŮMYSL... Dřevná a dřevěná obilnina... Dřevná obilnina...

Omaha, dne 28. února '94

V SNĚMOVNĚ POSLANCŮ V KONGRESU... sice omyli mosčenina na polo, ale v senátu se jim to nepodařilo.

TAK JAKO BYL PRESIDENT CLEVELAND... dříve zbožňován, tak jest nyní opovrhován a kdyby nebylo toho, že má po ruce patronáží, tedy by se nemohl ani na své "kukačky" v kongresu spoléhat.

ODSOUZENÍ POLITICKÉHO "BOSSA" McKane v New Yorku, jenž provádl volební podvody, jako na zakázku jest jen zadostiučiněním práva a spravedlnosti a všem těm, již usilují o neporušenou volbu.

ČECHOVÉ AMERIČTÍ VĚNOVALI NA Ústřední Matici Školskou v Čechách za minulý rok 5,290 zl., jak z posledního výkazu Maticného vysvětlil. Mohlo by být sice více, ale nepříteli, jen když aspoň kape, lépe něco, nežli když se hubou jenom klape!

POPULISTÉ TĚD' NA TO KÁPLI. Tak se sděluje z Kansasu, že tam zřídí divadelní společnost, která bude cestovati po státě a představovat kusy, v nichž líčeno bude, stavet lid pracovní trpí útliskem kapitalistů. Populisté se k tomu dobře hodí, komedianty jsou již ode dávna.

TEXASKÁ SVOBODA DOZNÁVÁ. Že "Dobou lotrovství možno nazvati dobu nynější, kdy ty nejpodlejší činy jsou na denním pořádku." — Vida, ale aby roztrhla roucha svého, posypala hlavu popelem a činila pokání za svůj díl viny na tom, k tomu se nemá.

V MASSACHUSETTS PROHLÁŠIL SOUD "na zakázku" objednaný ze South Dakoty rozvod za neplatný. Kdyby se tak dělo ve všech státech, záhy by přešla chuť všelikých ženikům, jejichž South Dakota až dosud byla útočištěm, pak li chtěli se zbavit nepohodlných pout manželských.

MINULÝ TÝDEN NEVYKONÁNO VE sněmovně poslanců praničeho. O jak přál si Bland, aby na předsednickém stolci zasedal nějaký "car" a řídil se pravidly, jaké umožnily poslednímu republikánskému kongresu vykonati za jeden den více práce, než vykoná demokratický kongres za celý rok.

TĚD' DOSTAL PRESIDENT CLEVELAND pro svou Hawaiskou politiku také pohlevek učený. Profesor Wooley, z Yale právnícké koleje, uznaná autorita ve věcech mezinárodních, vykládá v Yale Review, že Cleveland neměl ni žádného práva zakročovati na ostrovech Hawaiských způsobem, jakým učinil.

Z ATLANTA, GA. FORALLO NĚKOLIK kazatelů kongresu protest proti tomu, aby kongres náboženství, aneb boha strkal do ústavy, jak o to poslanec Morse z Mass. usiluje. Ústava po celou řadu let obstála bez boha a uznávají li toho i někteří kazatelové, jest nejlepší důkazem, že vydrží tak a máže vydržeti ještě nějaký rok, ba mnohá léta.

PŘED 4 ROKY JEDNALO SE V KONGRESU o změně zákona občinného přijetí zákona McKinleyho a přece přemysl a obchod nebyl jednáním tím varován a poškozen. Proč? Proto že obměněné a později uskutečněné změny nebyly přemyslu a zemí na újmu, nýbrž ku prospěchu. Jestliže nynější jednání kongresu má již předem zahabný na zem útluk, jaký bude mít, až bude uskutečněno?

MINULÉ MINULI JEMĚ SE PODROBNĚ o malém, úhledném knižcečkách, jež v žádné Sokolové knihovně by scházeti neměla, totiž Sborčiku Sokoláckém. Snuší dodat, že o časem dnu na světové výstavě v Chicagu a vystoupení Sokolstva amerického děje se tam zmínka, tak jako o činnosti česko-amerického Sokolstva vůbec.

NYNÍ SE DOVOZUJE, ŽE DAŇ Z PŘÍJMŮ jest neústavní a sice proto, že od jednotlivce majitelho přes \$4,900 příjmů ročně by se požadovala, kdežto společnosti, korporace a trusty mající větší příjem jednotlivce, daň požadována by nebyla. Tohle mohlo by být dost pěkně zařízeno, jen co je pravda, jen že ústavou zaručená rovná práva občanstva veškerého v podivné by se stavěla světlou.

VE SPOJENÝCH STÁTECH, JAK JEST snad každému již známo, klesají mzdy a to rychle. V Kanadě, ač oddělena jest od Spojených Států pouze čarou na mapě, nebyla pocítěna žádná tíseň, ani žádná změna v poměrech průmyslových. Také tam ale nebyla žádná změna u vlády. A přece se najdou simpletoni, kteří nechť věřit, že změna v naší vládě způsobila také i změnu v poměrech obchodních a průmyslových.

DO TŘETICE VŠEHO DOBBĚHO, pomyslí si president Cleveland a navrhne senátora Whitea z Louisiany za člena vrchního soudu, na místo uprázdněné úmrtím sudho Blatchforda. Dennici Novověku jest sice vhod, že přišel demokrat na místě republikána, ale zase jí není vhod, že White jest katolíkem. Divná věc, že teprve nyní po dlouhých letech počíná se Dennici nelibit její politická aliance.

DEMOKRATICKÝ POLITICKÝ BOSS McKane z New Yorku, který pro volební švindly odsouzen byl na šest let do káznice, byl nejen povedeným volebním švindlerem, ale i při tom jak se patřil pobožným člověkem. Byl učitelem též v nedělní škole a jeho podobizna v školní světnici zastřena jest nyní černým florem a děti se prý budou za každodenně modlit, pokud nebude z káznice propuštěn. Nepochybne, že si také z něho vezmou příklad a až dorostou, budou jej nástědovat.

TAK JAKO DEMOKRATICKÉ LISTY umlčovaly rozvoj průmyslu pod účinkem zákona McKinleyho, ba jako hyeny jásaly, když jedna z 50 továren na plech klesla, radujíce se z úpadku průmyslu domácího, tak umlčují všemožně nynější všeobecný úpadek průmyslu. Když pak někde počne některý závod pracovati, byť i jen částečně, hned spěchají se zprávou o oživování průmyslu. Ale tím se nechlabí, že v devíti z 10 případů, jestli vůbec pracovati se počíná, děje se tak za sníženou mzdou a při snížené době pracovní. Pokrytci!

V TOPEKA, KANSAS, OTEVŘENA byla nedávno úřadovna nové dráhy, o jejíž stavbu počalo se v loni jednati a kteráž pomocí jednotlivých stá-

tů a občanů vystavěna bít měla z Manitoby až do Texasu. Nyní vychází na jevo, že jeden z úředníků společnosti, která za tím účelem založena byla, auditor E. E. Carpenter jest tentíž povedený plátek, který před lety souzen byl pro pozemkové švindly v Jižní Dakotě a také skutečně vinným uznán, ale šlechetnými přáteli spravedlnosti s rukou vyklouznul. Nu, to by byl pěkný kosač zahraničkem.

DNE 17. ÚNORA PROPOUŠTEN BYL z vězení stegodinského v Uhrách slavný básník slovenský a miláček lidu — Stevozar Harban Vajanský, jenž 17. února 1893 za jistou Maťa-roň a podobně, svezepě šeládky poslán byl do vězení — na rok, poněvadž pravdu lidu svému mluvil a Maďarům neohroženě jí vmetl v tvář. Zanechal doma milovanou manželku, děti a přátele, nekabonil čelo nad smutným svým osudem, ale trpěl za zubožený národ svůj i ve vězení posilujících slov mu podávaje a v boji jeho proti utiskovatelům jejtěže! Harban na svobodu pro Slováky a přátele jejich mnoho znamení!

POLSKÝ PÁTER KOLASINSKI učinil v Detroitu pokání, uznal své bludy a pochybení veřejně s kazatelny a prodobřil se biskupovi. Věk kdo ví na jak dlouho. Čteme v Toledo-škém polském časopise "Ameryka", že po ukončení služeb božích odebral se za zástupcem legáta, Sbarcettim, k biskupovi a 'kdy přišli do residence biskupové na ulici Washington a podali mu zprávu, biskup přivítal Kolasiňského, ale velmi ledově i zachoval se tak, že koná to vše z přinucení, ale ne z dobré vůle. Biskup Foley nepřál sobě dohodnuti s páterem Kolasiňským, ale byl k tomu donucen delegátem papežským." — V tom je malá záruka budoucí shody.

DR. ANTONÍN DVOŘÁK, VELKÝ skladatel český zůstane v Americe, jakž "New York Herald", ze dne 20. února sděluje, praví mezi jiným: "Dr. Antonín Dvořák podepsal kontrakt s Národním konservatořem v Americe, v němž zavazuje se, že setrvá další dva roky jako fideles konservatoře. Obnovení smlouvy bylo beze všech dlouhých okolků a příprav uzavřeno mezi drem. Dvořákem a pfi. Jeanette Thurberovou, předsedkou konservatoře. Pfi. Thurberová náhodou setkala se s drem. Dvořákem na 5. avenue a pravila k němu: "Well, já myslím, že podepíšete smlouvu na další dva roky?" "Zajisté, mohu-li sloužiti vám a americkému lidu", odvětil slovně skladatel.

"KÁMEN ÚRAZU" BYL BY TĚDY ZE středu České Ligy vyražen čili odstraněn, osoba nepohodlná odstoupila, teď jsme jen zvědaví jaký pokrok národního družstva to na příště zaznamená, jak veliké dostane se mu podpory a vzpružení listy českými, již učinily toho ku příkladu tolik moc pro "Národní Výbor", jednotu neméně důležitou, že dalo by se to shrnouti vše v jedinou—0. Podporoval-li jeden list chicagský Ligu byl druhý na chvilu "zásadně" pro Národní Výbor a naopak a z té samé "zásadní" nevrážitosti dočinily jsme se výsledků přímo výtečných! Tak do Čech na podporu vládnou pronásledovaných našinců vladou se hubou již více nežli moc, tak že nám na "Národní Výbor" a podporu úkolů jeho zbyl ještě dosti nul.

KDY JIM MÁME VĚRIT? JEDNOU čteme v Dennici, že to zastavení veškerého průmyslu jest jen pouhý "true" republikánský "kapitalistů," kteří chtějí "potrestati" dělníky, jindy opět čteme, že boháči stěžují, že jsou zlými časy postiženi právě tak jako dělníci, že jejich kapitál právě tak nic nevydělavá, jako ruka dělníka. Přece pouze jedno z obého může být pravda! Kdyby to bylo to

první, tedy by nastělovali nad tím, co by si sami nadrobili, nýbrž smáli by se do hrsti, že se jim to povedlo. Patrně, že demokratické listy "zahaly za nohu" své čtenáře, když jim neomaleně mluvali, že republikáné na zemi, na sebe jako na demokraty, bídu uvrhli. Nu, de demokratické listy si to mohou dovoiti! Jejich čtenářové zařijí i ten největší neumysl.

JEDEN Z MUŽŮ, JEMĚ VLASTNÍ SLOUČ vypracoval, Němec sice, však znamenitý humorista a výtečný kreslíl karikatur, Josef Keppler, zemřel v New Yorku. Josef Keppler byl zrozen ve Vídni 1838 a počal v mládí pracovati v cukrářském obchodě svého otce. Zhotovoval umělé a žertovné nákrasy pro ozdoby všelikých cukrovinek. V 1869 přijal do Ameriky, dal se v St. Louisu k divadlu a pak kreslil žertovné obrázky pro časopis svůj "Die Vehme". V 1872 šel do New Yorku a pracoval pro Franka Leslieho. Založil pak ilustrovaný německý "Pack" roku 1873 a za pát roku počal jej vydávati také anglicky. Měl za společníka A. Schwartzmanna. Kepplerovy obrázky politické byly velice pěkné a "Pack" ztratil v něm sílu nejlepší.

NEJVĚTŠÍ ZLO PRO EVROPU JEST zhoubný militarismus, do kterého Německo již před r. 1870 Evropu vehnalo. Zabrané Německem Eleany a Lotarinky nemají takovou cenu, aby k vůli nim nejen Německo a Francie ale celá Evropa po 20 let již stále rozmnožovala vojska a miliardy obětovala na výzbroje pořádné a novější. Všechny státy evropské vydrží nyní ve zbrani 3,206,600 vojnů a 293,700 námořníků, tedy bez zálohy celkem 3,500,000 mužů. Dle rozpočtu stojí tento špás ročně 4 miliardy 782 miliony franků. To znamená od prusko-francouzské války 60 miliard fr. Kdyby peněz těch bylo se užilo k upravení národohospodářských poměrů těch kterých zemí, jaké a jiné byly by výsledky!

KAŽDÉ DĚROČINNOST MÁ SVÉ MEZE, každé dobrodíní teprve pak zvátí se může dobrodíním, když se dá, auziž by o tom celý svět musel věděti. Jiného náhledu zdá se být český podpůrný výbor v Chicagu, ten každý žvanec, který chudým milostivě uděliti ráčil, musel těm ubožákům v novinách oznámit. Mysleli jsme, že jen my tady v Omaze jsme chlapci, ale takové beztaktčnosti náš výbor se nedopustil a bohda nedopustí. Dáti někomu proto jer, aby to bylo honem v novinách, nelze omluviti možnými přechmaty a p., neboť od toho tu výbor, aby se přefšvodočil, kdo podpory zasluží a kdo ne. Mnohý našinec přijme podporu jen s tou podmínkou, že nebude proto pranýřován ve veřejnosti, že nebude mu toho v budoucnu moci nikdo vyčítati, ale uveřejněním jména jeho stává se terčem každého pochopa.

NE NADARMO SROVNÁVÁNY JSOU Čechy s Irskem, vždyť poměry nejen politické ale i ekonomické v obou zemích jsou si značně podobny. Český lid jest sice samostatným držitelem půdy, avšak pouze dle jména. Ve skutečnosti jest však pouhým dělníkem, nevolníkem, moderním otrokem — kapitalistů a vysávájícího jej státu. Tito dva upříji již dlouho sají životní sílu ze samotného srdce českého národa — rolnictva, odraťjice je o vše co vydělá si úmornou celoroční prací. V království českém dostoupily hypotéckární dluhy na pozemcích vložené ohromné výše 1,000 mil. zl., což při průměrné míře úrokové činí 50 mil. zl., tedy tentíž obnos, jako činí celoroční katastrální výnos půdy. Připočteme pak k této ohromné sumě úroky z úvěru osobního, daně, které na mnoze činí rovněž téměř celý katastrální výnos, daně nepřímé, jako monopoly a p. vidíme jak bídny otrokem jest český rolník, jenž dře se na kapitalistů a vládu.

HAROUKŮM HYRNÁM, NEBI NIMI nalezal se i mnohý šakal český, podařilo se několik mladíků, čili tak zvané členy "Omladiny" odsouditi. Trest jest až příliš krutý a těžký i nástrahy národa kladené i vlastního syry a pochopy vládní tak ohromného byly v celém tom procesu rozměru, že člověk svobody sierra a smýšlení jen s honem šte amatný ten výsledek. Ale marné vlády rakouské jsou vzteky, streatáním těch mladíků sotva ziská na sympatiích ciziny a tím méně národa utlačovaného! A co chce dokázati nepřátelů černošlujících hejno? Zatláti do pozadí ideály národní, bývalo od věků předsním úkolem veškerých odporů národa českého. Ideály ony jsou jako by zlým svědomím odporčích těch a znepekoujijí je jako těžký sen. Vždyť kolo osudů obrací se někdy dosti rychle a dokud národ samostatnosti své zbavený dochovává v živé paměti odkazy předků, vždy jest se nepřátelů jeho obávati, že zvrtné doba, co sto bludných hodlalo věků." Jakožto záživou hvězdu nadějně budoucnosti své dochoval národ československý zvláště živé vědomí práva na samostatný, historický život státní. Idea státoprávní, idea osobitého, vlastního národní neseného, v mezích historii vytčených oprávněného vlastního života neodvislého nemůže ani nebýti v popředí všech snah českých. A tam mířili nepřátelé Čechů, tam chtěli zraniti výmonečným stavem v Praze a nyní odsouzením "Omladiny." Jací to bloudové, jako by vůle národa takými malichernými vzteky se opanovati dala.

ŘÍKÁVALI JEMĚ ČASTO, ŽE REV. Frant. Rundus, dokud měl ještě "Českého lefa" po ruce, že tak trochu — ne li hodně, trpí slavoinamem a teď mu to feklí jeho vlastní lidé. Napsal dopis časopisu "Hus" do Čech plný chyb a přemrštěností, tak že "Hus" v doslovu mu takto dí: "Jak jsme hned z předu poznamenali, nepochybujeme o dobrém úmyslu pisatelově. Úmysl ten nejen o dobré vůli, nýbrž o nadšení svědčí. Předcházející list následkem tohoto nadšení, nebo usnešení právě nedsazuje mnoho. Že by byl známý Zabovšem v kruzích církevních i u nás slovnutný evangelista Moody shromáždil k chicagskému podniku svému "nejslavnější kazatele celého světa"; že co církev křesť. stojí, nebylo tak veliké ohnisko života duchovního, jako v podniku, o němž br. Rundus nám vypráví, to a jiná řentí podobná, že jsou upříšněna, netřeba snad dokládati. Čeho "Amerika neviděla", to nemusí ještě býti něco prarového ve světě. I ta národnostní směsice chicagská byla předstřena prvním shromážděním svatodušním (jehož br. R. také vzpomíná) a i zefad samých kazatelův amerických není v listu zmínky o mužích jako John Hall, Talmage atd. Br. Rundus nám zdá se pohlížeti na ostatní svět, ne-li zrovna z čínského středu, což aspoň s maďarského glóbu. Z celého listu, jmenovitě z posledních slov vyznívá jistý (neb, jak bychom byli rádi, kdyby odvyčdněný) slavemam, jenž ku př. dí: "Vliv, který byl na Chicago a na celý svět! učiněn, nedá se ani určit, ani počpsti." Není to jako: Extra Hui gariam, či extra Americam non evita — není života (tato duchovního) jako v Americe! Není Ameriku?! Bděte! napomíná pfi. Střízliví buďte — dokládá spolu. to platí i pro Amerika."

* Kap. David J. Loper, bývalý kontraktor omažský chtěl dne 24. února zastřeliti společníka svého C. M. Lawlesse v Chicagu. Loper byl zatčen a posléze dán pod \$1000 záruky. Týž s Lawlessem měl restauraci na výstavišti a nyní na Lake ulici i tvrdí, že společník jeho okradl jej o \$20,000.